

ปัจจัยที่ส่งผลต่อระเบียบวินัยในตนเองของนักเรียน
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุรินทร์
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

Factors Affecting Self Discipline of Surin Vocational College Students Office of
the Vocational Education Commission

ปฐมาวดี สุปิงคลัด¹, ศักดิ์สิทธิ์ ชัตติยาสุวรรณ², และ พิชัย สุริยะสุขประเสริฐ³
Patamawadee Supingkalad¹, Saksit Khattiyasuwan², and Pichai Suriyasookprasert³

บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันรัชต์ภาคย์
Graduate School, Rajapark Institute, Thailand
E-mail: patamawadee.sup@gmail.com

Received June 21, 2024; Revised September 10, 2024; Accepted September 20, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระเบียบวินัยในตนเองของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุรินทร์ เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมระเบียบวินัยในตนเองของนักเรียนกับปัจจัยทั้ง 5 ด้าน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ท มีค่าความเชื่อมั่น .914 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ โดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน การหาแนวทางพัฒนาระเบียบวินัยในตนเองของนักเรียน โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยวิเคราะห์เนื้อหา เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสัมภาษณ์ชนิดกึ่งโครงสร้างสถิติผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยที่ส่งผลต่อระเบียบวินัยในตนเองของนักเรียน โดยภาพรวมทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับมาก พิจารณารายด้านพบว่าด้านที่มากที่สุดคือ การอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว 2) ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมระเบียบวินัยในตนเองของนักเรียนกับปัจจัยที่มีผลต่อระเบียบวินัยในตนเองของนักเรียนปัจจัยทั้ง 5 ด้านมีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติอยู่ในระดับสูง 3) ปัจจัยที่มีผลต่อระเบียบวินัยในตนเองของนักเรียนพบว่าปัจจัย 3 ด้านที่ส่งผลต่อระเบียบวินัยในตนเองของนักเรียน และ 4) วิเคราะห์กลุ่มเป้าหมายพบว่าหัวหน้าแผนกวิชา 11 คน 11 สาขา มีแนวทางการพัฒนา

ระเบียบวินัยในตนเองของนักเรียนโดยอาศัยการร่วมมือระหว่างครอบครัว สถานศึกษาในการอบรม
ปลูกฝังความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเองแก่นักเรียน

คำสำคัญ: การมีระเบียบวินัยในตนเอง; นักเรียน; วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุรินทร์

Abstract

The purpose of this research was to study the self-discipline of first-year vocational certificate students at Surin Vocational College. To find the relationship between students' self-discipline behavior and all 5 factors. The research instrument was a 5-point rating scale questionnaire using the Likert method. It has a reliability value of .914. Data were analyzed using a social science package using the average standard deviation and tested the hypothesis by using the Pearson Product-Moment Correlation Coefficient and Stepwise Multiple Regression Analysis. Finding ways to develop students' self-discipline, the statistics used to analyze qualitative data include content analysis. The tools used to collect data were semi-structured interviews and statistics. The results of the research found that: 1) factors affecting student self-discipline overall, all 5 areas are at a high level. Considering each aspect, it was found that the greatest aspect was family upbringing. 2) The relationship between students' self-discipline behavior and the factors affecting student self-discipline. All 5 factors have a positive relationship with statistical significance at a high level. 3) Factors that affect students' self-discipline: it was found that 3 factors affect students' self-discipline. And 4) analysis of the target group revealed that 11 department heads in 11 fields have guidelines for developing students' self-discipline through cooperation between families. Educational institutions for training inculcate responsibility for one's duties in students.

Keywords: factors affecting self-discipline; student; Surin Vocational College

บทนำ

สังคมในยุคนี้เป็นสังคมยุคดิจิทัล ที่สื่อและเทคโนโลยีเข้ามามีอิทธิพลในการดำเนินชีวิต โลกถูกย่อให้เล็กลงด้วยเทคโนโลยีการติดต่อสื่อสาร การสืบค้นข้อมูลเข้าถึงง่ายสะดวกและรวดเร็ว ก่อให้เกิดผลกระทบต่อนักเรียนรุ่นใหม่ ขาดการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างคนในครอบครัว เกิดการติดสื่อโซเชียลมากขึ้น ทำให้นักเรียนไม่สนใจในด้านการเรียนการสอน ขาดทักษะด้านการมีปฏิสัมพันธ์ในครอบครัวและสังคม เกิดค่านิยมเลียนแบบตามกระแสสังคม โดนชักจูงตามกระแสค่านิยมได้ง่าย ขาดระเบียบวินัยและความรับผิดชอบในหน้าที่ของตน ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตของนักเรียนโดยเฉพาะ

ในด้านการศึกษา สถานศึกษาเป็นสถาบันรองจากสถาบันครอบครัวที่จะให้การอบรม บ่มเพาะนักเรียนให้มีคุณภาพ อีกทั้งการจัดการศึกษาของไทยตามนโยบายของรัฐบาล ที่กำหนดไว้ในมาตรา 6 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กำหนดการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุรินทร์เป็นสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ มีการจัดการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) หลักสูตรปริญญาตรี สายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ (ทล.บ.) ซึ่งวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุรินทร์ มีการจัดการศึกษาที่เน้นด้านวิชาชีพเพื่อผลิตและพัฒนาคนในด้านฝีมือ ให้มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ ชุมชน ตลาดแรงงาน และการประกอบอาชีพอิสระ ซึ่งทักษะทางด้านวิชาชีพและทักษะที่เกี่ยวข้องมีความสำคัญในการทำงาน โดยเฉพาะในสถานประกอบการขนาดใหญ่ โดยได้มีการนิยามศัพท์ “วิชาชีพ” หมายถึง การประกอบอาชีพที่ต้องใช้ความรู้และทักษะอย่างสูงในวิชาชีพเฉพาะแต่ละสาขา ความรู้และทักษะดังกล่าวนี้บางส่วนจะต้องได้รับการศึกษาที่จัดอย่างมีแบบแผน มีการรับรองมาตรฐานโดยสถาบันวิชาชีพนั้น ๆ แล้วนำความรู้ตลอดจนทักษะที่ได้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ผู้รับบริการและสังคม (Kannasorn & Penvutikul, 2021) ทักษะวิชาชีพ คือ ความรู้ ความสามารถที่จำเป็นต่อวิชาชีพนั้น โดยการนำความรู้ ค่านิยม จริยธรรม และแนวคิดทางวิชาชีพไปปฏิบัติให้เกิดประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล (Linjee et al., 2020) และการที่นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ที่สำเร็จการศึกษาจะมีทักษะด้านวิชาชีพได้นั้น จะต้องมีเสริมสร้างการเรียนรู้ให้เกิดความรู้และทักษะจากสถานศึกษา และสถานประกอบการควบคู่กันอย่างมีประสิทธิภาพ

แต่ทว่ารายงานผลสรุปการเข้าร่วมกิจกรรมของนักเรียน ประจำปีการศึกษา 2566 พบว่า นักเรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ที่เป็นนักเรียนที่เข้ามาศึกษาในวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุรินทร์ ไม่ผ่านกิจกรรมที่สถานศึกษากำหนดว่าเป็นกิจกรรมบังคับ ซึ่งมีกิจกรรมทั้งหมด 3 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมการเข้าแถว, กิจกรรมชมรม และกิจกรรมกลาง โดยนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุรินทร์ มีทั้งหมด 324 คน ไม่ผ่านกิจกรรมการเข้าแถว 310 คน ผ่านกิจกรรมการเข้าแถว 14 คน, ไม่ผ่านกิจกรรมชมรม 80 คน ผ่านกิจกรรมชมรม 244 คน, ไม่ผ่านกิจกรรมกลางของสถานศึกษา 82 คน ผ่านกิจกรรมกลางของสถานศึกษา 242 คน โดยผลสรุปรายงานการเข้าร่วมกิจกรรมของนักเรียนไม่ผ่านกิจกรรม เป็นผลสะท้อนถึงระเบียบวินัยในตนเองของนักเรียน และการที่นักเรียนไม่เข้าร่วมกิจกรรมบังคับของสถานศึกษา ยังสื่อให้เห็นถึงการไม่รับผิดชอบในหน้าที่ของตนเอง เพื่อให้เป็นผู้สำเร็จการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษา พ.ศ. 2562 ผู้วิจัยได้เห็นความสำคัญของระเบียบวินัยในตนเองของนักเรียน ทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อระเบียบวินัยในตนเองของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1

เพื่อให้หน่วยงานต้นสังกัดที่เกี่ยวข้อง รับผิดชอบต่อข้อมูลเกี่ยวกับระเบียบวินัยในตนเองของนักเรียน และสามารถนำข้อมูลที่ค้นพบไปในการวางแผน ปรับปรุง พัฒนาระเบียบวินัยในตนเองของนักเรียน และเพื่อนำผลการศึกษามาใช้เป็นแนวทางพัฒนาระเบียบวินัยในตนเองของนักเรียน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อระเบียบวินัยในตนเองของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุรินทร์
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมระเบียบวินัยในตนเองของนักเรียนกับปัจจัยด้านการอบรมเลี้ยงดู สัมพันธภาพในครอบครัว สภาพแวดล้อมที่บ้าน สภาพแวดล้อมสถานศึกษา ครูผู้สอน ที่ส่งผลต่อระเบียบวินัยในตนเองของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุรินทร์
3. เพื่อหาแนวทางการพัฒนาระเบียบวินัยในตนเองของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุรินทร์

ทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาและปัจจัยที่ส่งผลต่อระเบียบวินัยในตนเองของนักเรียน และรวบรวมข้อเสนอแนะปัจจัยที่มีผลต่อระเบียบวินัยในตนเองของนักเรียน วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุรินทร์ ผู้วิจัยได้ศึกษา ค้นคว้าและรวบรวมหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีประเด็นสำคัญ ดังนี้

แนวคิดทฤษฎีและหลักการที่เกี่ยวข้องกับระเบียบวินัย

ความมีระเบียบวินัยเป็นพื้นฐานสำคัญสำหรับประชาชนทุกระดับ และจะเป็นเครื่องมือที่ใช้ปลูกฝังแนวทางการดำเนินชีวิตและสร้างทัศนคติต่อการจัดสิ่งต่างๆรอบตัวให้มีประสิทธิภาพและเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม การมีจิตสำนึกความรับผิดชอบ ควบคุมการกระทำที่ถูกต้องเหมาะสมและกระตุ้นให้ประชาชนปฏิบัติตามอยู่ในกฎเกณฑ์ของสังคม ความมีระเบียบวินัยเป็นความสามารถของบุคคลในการควบคุมอารมณ์และพฤติกรรมให้อยู่ในระเบียบและข้อบังคับ ปฏิบัติตนตามกฎระเบียบของสังคม ไม่สร้างความเดือดร้อนให้กับตนเองและผู้อื่นความหมายของระเบียบ คำว่า “ระเบียบ” ตามความหมายในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน หมายถึงแบบแผนที่วางไว้เป็นแนวปฏิบัติ เช่น ระเบียบวินัย ระเบียบข้อบังคับ ต้องปฏิบัติตามระเบียบ

สรุปได้ว่า ระเบียบ หมายถึง แบบแผน ข้อกำหนด ข้อบังคับเพื่อกำหนดในการอยู่ร่วมกัน เป็นข้อตกลงร่วมกันของผู้คนที่ใช้ในสังคม โดยยึดแนวทางในการประพฤติปฏิบัติเพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข

ความสำคัญของระเบียบวินัย

ระเบียบวินัยมีความสำคัญต่อความสงบเรียบร้อยของสังคมกล่าวโดยสรุปได้ว่า คนที่มีระเบียบวินัยนั้นเป็นผู้ที่เข้มแข็ง เป็นผู้ที่มีคุณค่าเป็นที่ยอมรับของสังคม วินัยส่งผลให้เกิดความรับผิดชอบมีประโยชน์ต่อตนเองและสังคม ช่วยควบคุมความประพฤติของคนในสังคมให้สามารถปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคมเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ผู้ที่มีวินัยที่ดีจะส่งผลในสังคมมีความเจริญก้าวหน้า และส่งผลยังพฤติกรรมที่ดีหลายประการ เช่น เป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบ ตรงต่อเวลา มีความตั้งใจทำงานที่ได้รับมอบหมาย ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบของสถานศึกษาและของสังคม

สรุปได้ว่า คนที่มีระเบียบวินัยนั้นเป็นผู้ที่เข้มแข็ง เป็นผู้ที่มีคุณค่าเป็นที่ยอมรับของสังคม วินัยส่งผลให้เกิดความรับผิดชอบมีประโยชน์ต่อตนเองและสังคม ช่วยควบคุมความประพฤติของคนในสังคมให้สามารถปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคมเป็นไปด้วยความเรียบร้อย

ทฤษฎีการเกิดระเบียบวินัยในตนเองและหลักการที่เกี่ยวข้องกับระเบียบวินัยของนักเรียน

ทฤษฎีการเกิดระเบียบวินัยในตนเองของ Mowrer (1954) การเกิดวินัยในตนเองของบุคคลนั้น นักจิตวิทยาเชื่อว่าจะต้องมีพื้นฐานมาตั้งแต่แรกเกิดจนกระทั่งเติบโตขึ้น สิ่งสำคัญคือความสัมพันธ์ระหว่างทารกกับบิดามารดาหรือผู้เลี้ยงดู อันจะเป็นทางนำไปสู่ความสามารถในการให้รางวัลตนเองหรือ ความสามารถควบคุมตนเองเมื่อโตขึ้น ซึ่ง Mowrer อธิบายว่า ทารกหรือเด็กจะต้องเรียนรู้จากผู้ที่เลี้ยงดูตนเอง โดยการเรียนรู้นี้จะเกิดในสภาพอันเหมาะสมเท่านั้น ซึ่งการเรียนรู้ของเด็กทารกหรือเด็กจะเกิดขึ้นหลายระดับ

สรุปได้ว่าพื้นฐานของระเบียบวินัยในตนเองเริ่มต้นมาจากการเรียนรู้ในครอบครัวที่มีบิดามารดา คอยอบรมสั่งสอนในวิธีการต่าง ๆ

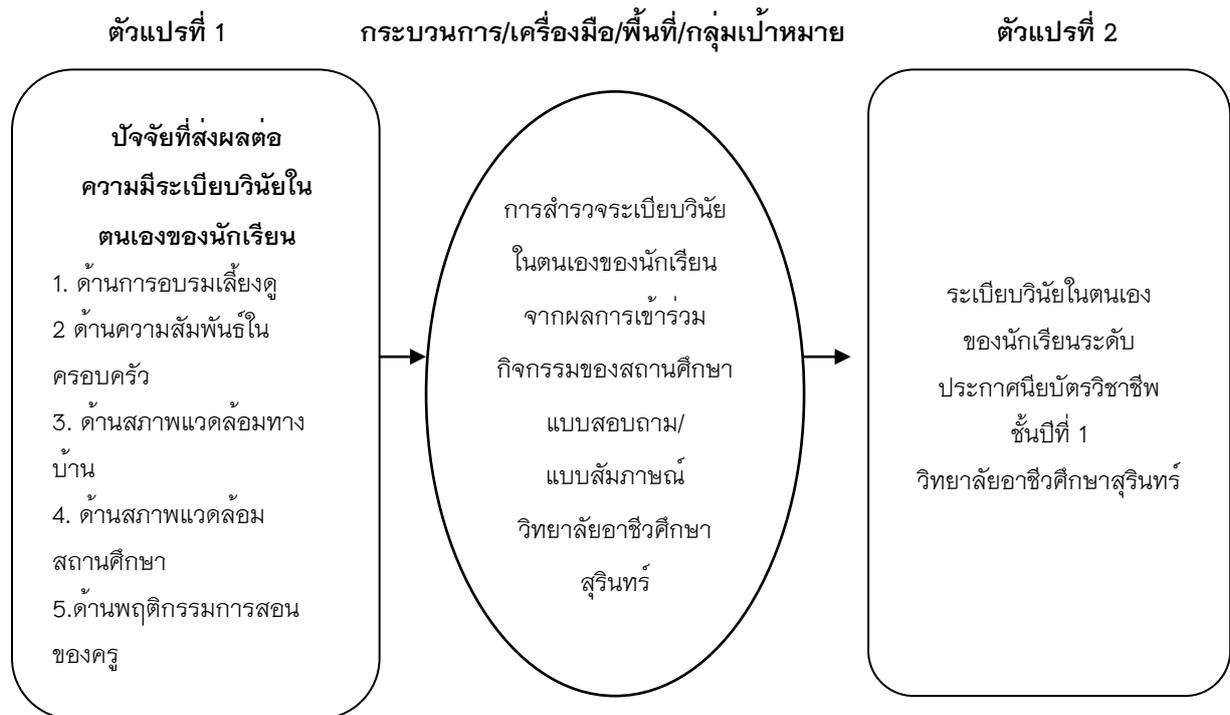
ปัจจัยที่สัมพันธ์กับระเบียบวินัยของนักเรียน

- 1. ด้านการอบรมเลี้ยงดู** การอบรมเลี้ยงดูมีผลในการส่งเสริมหรือ สร้างวินัยในตัวเด็ก เราต้องเริ่มส่งเสริมวินัยตั้งแต่ที่บ้านหรือสถาบันครอบครัวต้องให้ความรัก ความอบอุ่นดูแลเอาใจใส่เด็กให้คำปรึกษาหรือถูกวิธี (Senpeng, 2013)
- 2. ด้านความสัมพันธ์ครอบครัว** ความสัมพันธ์ในครอบครัวระหว่างเด็กกับพ่อ แม่ (Decharit, 2018)
- 3. ด้านสภาพแวดล้อม** การพิจารณาสภาพแวดล้อมโดยทั่วไป รวมทั้งโรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับนักเรียน (Decharit, 2018)
- 4. ด้านสภาพของสถานศึกษา** การใช้ชีวิตอันยาวนานอยู่ในสถานศึกษาที่มักไม่ได้จัดการเรียนการสอนที่มีความหมายให้แก่เขาอย่างหลากหลายได้มากนัก เมื่อเรียนจบหลักสูตร ไปแล้วก็ยังไม่อาจพัฒนาชีวิตให้ดีขึ้นได้เท่าที่ควร (Chaichet, 2021)

สรุปได้ว่าปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อระเบียบวินัยของนักเรียนมีหลากหลายปัจจัย ขึ้นอยู่กับสิ่งที่นักเรียนได้พบเจอในการดำเนินชีวิต สถาบันครอบครัวเป็นสถาบันพื้นฐานในการให้ความรัก ความอบอุ่น ในการปลูกฝังพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยการอบรมสั่งสอนนักเรียนควรดูตามความเหมาะสม

กรอบแนวคิดในการวิจัย

งานวิจัยนี้ เป็นการวิจัยเชิงผสานวิธี วิจัยเชิงปริมาณและวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยตามแนวคิดของ นักวิจัยหลายท่านแล้วนำมาสังเคราะห์สรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงผสานวิธี วิจัยเชิงปริมาณและวิจัยเชิงคุณภาพ การวิจัยเชิงปริมาณประกอบด้วย การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุรินทร์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 11 แผนกวิชา จำนวนทั้งสิ้น 324 คน

กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาในครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุรินทร์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 โดยการกำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie and Morgan ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 176 คน และเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) (Worakitkasemsakul, 2011)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามปัจจัยที่มีผลต่อระเบียบวินัยในตนเองของนักเรียน แบ่งออกเป็น 5 ด้าน ประกอบด้วย 1.ด้านกรอบรมเลี้ยงดู 2.ด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว 3.ด้านสภาพแวดล้อมทางบ้าน 4.ด้านสภาพแวดล้อมสถานศึกษา และ 5.ด้านพฤติกรรมการสอนของครู โดยแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง .80 – 1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .914

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ 1) หาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนี ความสอดคล้อง (Index of Congruence : IC) 2) หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยวิธีหาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับ (Item Total Correlation) โดยการหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย ตามวิธีของเพียร์สัน (Pearson's Product – Moment Coefficient of Correlation) 3) หาค่าความเชื่อมั่นของ แบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)

ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลโดยการเก็บข้อมูลด้วยตนเองและนำข้อมูลเชิงปริมาณมาวิเคราะห์สถิติ ซึ่งประกอบ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) หรือ S.D. การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Correlation Coefficient) และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

การวิจัยเชิงคุณภาพ ประกอบด้วย

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ประชากรที่ใช้วิจัยครั้งนี้ คือ หัวหน้าแผนกวิชา จำนวน 11 คน 11 สาขาวิชา

กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ หัวหน้าแผนกวิชา 11 สาขาวิชา วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุรินทร์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 11 คน โดยวิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์ชนิดกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) หัวหน้าแผนกวิชาจำนวน 11 คน 11 สาขาวิชา วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุรินทร์ได้มาโดยวิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ได้แก่ วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อระเบียบวินัยในตนเองของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุรินทร์ มีสาระสำคัญดังนี้

วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อระเบียบวินัยในตนเองของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุรินทร์

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยที่มีผลกระทบต่อระเบียบวินัยในตนเองของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุรินทร์

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อระเบียบวินัยในตนเองของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1	ระดับการรับรู้		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล
1. ด้านการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว	4.29	.44	มาก
2. ด้านสัมพันธภาพภายในครอบครัวของนักเรียน	3.90	.61	มาก
3. ด้านสภาพแวดล้อมทางบ้าน	3.96	.36	มาก
4. ด้านการจัดกิจกรรมความมีวินัยในสถานศึกษา	4.07	.38	มาก
5. ด้านพฤติกรรมการสอนของครู	4.22	.45	มาก
เฉลี่ย	4.08	.21	มาก

จากตารางที่ 1 ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความมีระเบียบวินัยในตนเองของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ทั้ง 5 ด้านโดยรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{x} =4.08, S.D.=.44) เมื่อพิจารณารายด้านตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย อันดับแรกคือ ด้านที่ 1 การอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว (\bar{x} =4.29, S.D.=.61) รองลงมาคือ ด้านที่ 5 พฤติกรรมการสอนของครู (\bar{x} =4.22, S.D.=.45) ด้านที่ 4 การจัดกิจกรรมความมีวินัยในสถานศึกษา (\bar{x} =4.07, S.D.=.38) ด้านที่ 3 สภาพแวดล้อมทางบ้าน (\bar{x} =3.96, S.D.=.36) และด้านที่ 2 ด้านสัมพันธภาพภายในครอบครัวของนักเรียน (\bar{x} =3.90, S.D.=.61) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาจากการข้อมูลสัมภาษณ์หัวหน้าแผนกทั้ง 11 คน และนำข้อมูลมาสังเคราะห์และวิเคราะห์เนื้อหาพบว่าเป็นข้อมูลที่มีทิศทางเดียวกัน

วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมระเบียบวินัยในตนเองของนักเรียนกับปัจจัยด้านการอบรมเลี้ยงดู สัมพันธภาพในครอบครัว สภาพแวดล้อมทางบ้าน สภาพแวดล้อมสถานศึกษา ครูผู้สอน ที่ส่งผลกระทบต่อระเบียบวินัยในตนเองของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุรินทร์

2. ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยในตนเองของนักเรียนกับปัจจัยที่มีผลความมีระเบียบวินัยในตนเองของนักเรียนมีความสัมพันธ์กันทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อยู่ในระดับสูง ($r = 0.676$) ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับข้อมูลสัมภาษณ์หัวหน้าแผนกทั้ง 11 คน

วัตถุประสงค์ที่ 3 เพื่อหาแนวทางการพัฒนาระเบียบวินัยในตนเองของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุรินทร์

3. ผลการวิจัยพบว่า จากการพยากรณ์โดยการนำตัวแปรอิสระทั้งหมด 5 ตัว พบว่า มีตัวแปรอิสระทั้งหมด 3 ตัวที่เข้าสู่สมการถดถอยพหุคูณอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ปัจจัยด้านพฤติกรรมการสอนของครูและปัจจัยด้านการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว โดยตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 3 ตัวแปร มาใช้เพื่อทำนายพฤติกรรมระเบียบวินัยในตนเองของนักเรียนได้ร้อยละ 28.00

เมื่อนำมาสร้างสมการพยากรณ์ได้สมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมีระเบียบวินัยในตนเองของนักเรียนซึ่งสามารถเขียนสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

$$Y' = .80 + .39X_3 + .19X_5 + .16X_1$$

อภิปรายผล

จากการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อระเบียบวินัยของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ผู้วิจัยมีประเด็นอภิปรายดังนี้

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อระเบียบวินัยในตนเองของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุรินทร์ โดยภาพรวมทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวมีผลต่อระเบียบวินัยในตนเองของนักเรียนมากกว่าด้านอื่น จากผลการสัมภาษณ์หัวหน้าแผนกวิชาทั้ง 11 คน ให้ข้อมูลไปในทิศทางเดียวกันที่เห็นด้วยที่ว่าครอบครัวเป็นสถาบันพื้นฐานที่ปลูกฝังระเบียบวินัยให้กับนักเรียน สอดคล้องกับวิจัยของ Oumsuysri (2021) ได้ทำวิจัยเรื่องปัจจัยด้านบุคคลและปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมดูแลสุขภาวะตนเองของผู้สูงอายุในสถานสงเคราะห์คนชรา อ้างอิงกับทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมเชื่อว่าพฤติกรรมของบุคคลที่เกิดขึ้นนั้นเป็นอิทธิพลปัจจัยด้านบุคคลและสภาพแวดล้อม

2. ความสัมพันธ์ระหว่างระเบียบวินัยในตนเองของนักเรียนกับปัจจัยที่มีผลต่อระเบียบวินัยในตนเองของนักเรียนทั้ง 5 ด้าน มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อยู่ในระดับสูง และจากการสัมภาษณ์หัวหน้าแผนกวิชาทั้ง 11 คนให้การสัมภาษณ์ไปในทิศทางเดียวกัน สอดคล้องกับ Luangrach (2017) ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับ

ระเบียบวินัยนักเรียน ได้แก่ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัวและสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู อาจเพราะนักเรียนได้รับการอบรม สั่งสอนมาจากสถาบันครอบครัวและสถานศึกษาเป็นส่วนใหญ่ สถาบันครอบครัวและสถานศึกษาจึงมีส่วนสำคัญในการปลูกฝังระเบียบวินัยในตนเองให้กับนักเรียน

3. ปัจจัยที่มีผลต่อระเบียบวินัยในตนเองของนักเรียน พบว่า ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางบ้าน ปัจจัยด้านพฤติกรรมการสอนของครู ปัจจัยด้านการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวส่งผลต่อระเบียบวินัยในตนเองของนักเรียนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากการสัมภาษณ์หัวหน้าแผนกวิชาทั้ง 11 คน ให้การสัมภาษณ์ไปในทิศทางเดียวกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Luemsri (2020) ศึกษาพฤติกรรมส่งเสริมทักษะทางสังคมของนักเรียนในเขตพื้นที่บางบอน จังหวัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิเคราะห์พบว่า การสร้างสัมพันธภาพที่ดีในครอบครัวของนักเรียนในพื้นที่เขตบางบอน จังหวัดกรุงเทพมหานคร มีการสร้างสัมพันธภาพที่ดีในครอบครัวอยู่ในระดับมากที่สุด และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Karik (2021) สมรรถนะทางสังคมให้มีความสำคัญสถาบันครอบครัวเป็นสถาบันเริ่มต้นของการสนับสนุนทางสังคมและทางอารมณ์ของเด็กๆ ในระหว่าง 5 ปีแรกของชีวิต ในเวลาต่อมาเพื่อนก็เริ่มไปสู่การเล่นที่มีการเกื้อกูลกันและบทบาทที่มีลักษณะเฉพาะในการสนับสนุนเด็กไปสู่การพัฒนาทางอารมณ์และทักษะทางสังคม

4. แนวทางการพัฒนาระเบียบวินัยในตนเองของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุรินทร์ระเบียบวินัยเป็นพื้นฐานที่สำคัญต่อพฤติกรรมที่ทุกคนจะต้องมีระเบียบวินัย ซึ่งถ้าขาดความมีระเบียบวินัยจะอยู่ร่วมกับคนในสังคมได้ยากและดำเนินชีวิตได้ยาก อยากให้การปลูกฝังระเบียบวินัยมีตั้งแต่ระดับครอบครัว ชุมชน สถานศึกษาเพราะเป็นสิ่งสำคัญที่จะให้นักเรียนมีพื้นฐานพฤติกรรมความมีระเบียบวินัย

สรุปผล

จากการวิจัยสรุปได้ว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อระเบียบวินัยในตนเองของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุรินทร์

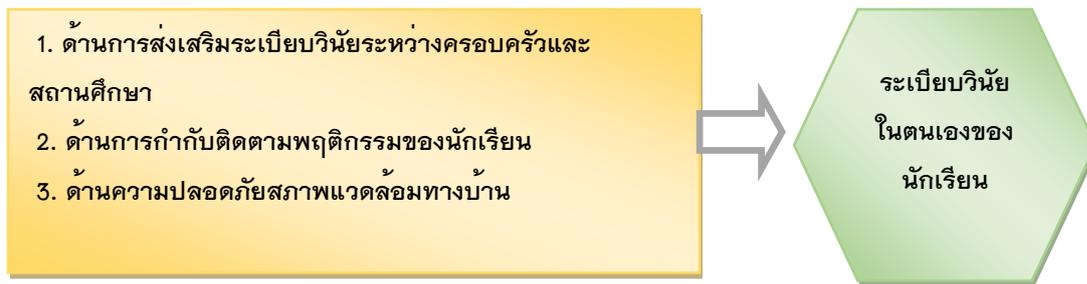
1. ปัจจัยทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว สัมพันธภาพภายในครอบครัว สภาพแวดล้อมทางบ้าน การจัดกิจกรรมความมีวินัยในสถานศึกษาและครูผู้สอน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวมีผลต่อระเบียบวินัยในตนเองของนักเรียนมากที่สุด

2. ความมีระเบียบวินัยในตนเองของนักเรียนกับปัจจัยที่มีผลต่อระเบียบวินัยในตนเองของนักเรียนทั้ง 5 ด้าน มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อยู่ในระดับสูง

3. ปัจจัยที่มีผลต่อระเบียบวินัยในตนเองของนักเรียน ด้านสภาพแวดล้อมทางบ้าน พฤติกรรมการสอนของครู การอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวส่งผลต่อระเบียบวินัยในตนเองของนักเรียนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. แนวทางการพัฒนาระเบียบวินัยในตนเองของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุรินทร์ ควรเริ่มจากระดับครอบครัวเป็นอันดับแรก สภาพแวดล้อมชุมชน สถานศึกษา ครูผู้สอน เป็นปัจจัยที่คอยส่งเสริมควบคู่กับการปลูกฝังความมีระเบียบวินัยพื้นฐานที่มาจากครอบครัว

องค์ความรู้ใหม่

ภาพที่ 1 ปัจจัยที่มีผลต่อระเบียบวินัยในตนเองของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุรินทร์

ปัจจัยที่มีผลต่อระเบียบวินัยในตนเองของนักเรียน พบว่า ด้านการส่งเสริมระเบียบวินัยระหว่างครอบครัวและสถานศึกษา ด้านการกำกับติดตามพฤติกรรมของนักเรียน ด้านความปลอดภัยสภาพแวดล้อมทางบ้าน ส่งผลต่อระเบียบวินัยในตนเองของนักเรียนโดยเป็นแนวทางให้ครูผู้สอน สถานศึกษาและครอบครัวสามารถนำไปปรับใช้ในการเป็นแนวทางในการพัฒนาระเบียบวินัยในสถานศึกษาต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

1. ครอบครัวมีส่วนสำคัญในการปลูกฝังระเบียบวินัยในตนเองของนักเรียน สมาชิกในครอบครัวควรให้การสอดส่อง อบรมดูแล เอาใจใส่นักเรียนอย่างใกล้ชิด
2. สถานศึกษาควรมีขั้นตอนการเสริมสร้างระเบียบวินัยนักเรียนที่ชัดเจน เป็นรูปธรรม สามารถปฏิบัติได้จริง

3. ครูบครวัและสถานศึกษาควรมีสวนร่วมในการส่งเสริมกิจกรรมที่หลากหลายในการสร้าง
ความมีระเบียบวินัยในตนเองของนักเรียน

4. ครูบครวัและสถานศึกษาควรมีการติดตามพฤติกรรมนักเรียนทั้งในสถานศึกษา
และนอกสถานศึกษา

5. ครูบครวั ชุมชม สถานศึกษา ควรหาวิธีการป้องกันและแก้ไขกรณีสภาพแวดล้อมที่นักเรียน
อาศัยอยู่มีความเสี่ยงต่อพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม

ข้อเสนอแนะการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. วรรศึกษา วิจัยปัจจัยที่มีผลต่อการความมีระเบียบวินัยในตนเองของนักเรียนในสถานศึกษา
ใกล้เคียงเพื่อหาตัวแปรสมการพยากรณ์ที่ดีที่จะนำมาพัฒนาความมีวินัยในตนเองของนักเรียน

2. วรรศึกษาผลกระทบของปัจจัยที่มีผลต่อระเบียบวินัยในตนเองของนักเรียนเพื่อเป็นแนวทาง
ในการส่งเสริมพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยในตนเองของนักเรียน

References

- Chaichet, S. (2021). *Conditions, problems and guidelines for operational development for student discipline enhancement in schools under the Buengkan primary educational service area office*[Master's thesis, Sakon Nakhon Rajabhat University].
- Decharit, C. (2018). *A study of the experiences of junior high school students with discipline problems at a Pathum Thani school*[Doctoral dissertation, Rangsit University].
- Kannasorn, S., & Penvutikul, P. (2021) Professional values and code of ethics affecting the success of accountants in the central Thailand. *Sisaket Rajabhat University Journal*, 15(2), 1–18. <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/sskrujournal/article/view/251630>
- Karik, K. (2021). *The development of social competency of elementary students through group activities*[Master's thesis, Srinakharinwirot University].
- Luangrach, B. (2017). *Factors affecting to self-discipline of students of opportunity expansion school in Phra Nakhon Si Ayutthaya*[Master's thesis, Silpakorn University].
- Luemsri, B. (2020). *The behavior enhancing students' social skills in Bang Bon District, Bangkok*. Faculty of Business Administration, Ramkhamhaeng University.
- Linjee, C., Homkaew, K., & Boon-iam. (2020). Knowledge and professional skills of accountants at the certified accounting practice in Thailand. *Journal of Arts Management*, 4(1), 34–45.
- Mowrer, O. H. (1954). The psychologist looks at language. *American Psychologist*, 9(11), 660–694. <https://doi.org/10.1037/h0062737>

- Oumsuysri, K. (2021) *Personal and social environmental factors related to well-being and self-care behavior among elderly people in nursing homes*[Master's thesis, Srinakharinwirot University].
- Senpeng, N. (2013). *Participatory action research to develop student discipline at Nawaratkitpittayanusorn school, office of secondary education area 22*[Master's thesis, Sakon Nakhon Rajabhat University].
- Worakitkasemsakul, S. (2011). *Applied statistics for behavioral and social science research*. Aksornsilp.